

Becaris encara més precaris

El sistema d'ajuts perjudica 70.000 alumnes per curs, segons els rectors

CELESTE LÓPEZ
 Madrid

Forta clatellada dels rectors de les universitats espanyoles a la política que José Ignacio Wert va posar en marxa quan era ministre. Aquesta vegada les crítiques no són per la reforma educativa –que ara es torna a debatre al Congrés–, sinó per un sistema de beques que, diuen, ha servit per precaritzar encara més la situació dels alumnes més vulnerables i perquè les famílies suportin un cost més gran davant un Estat que aporta menys. Espanya s'ha convertit en el quart país amb els preus públics més elevats de la Unió Europea.

A Catalunya, el preu de la universitat es duplica en 8 anys

RESULTAT DE L'APLICACIÓ DEL NOU RÈGIM DE BEQUES

DOTACIÓ PER CÀPITA

FONT: CRUE

Ho ha posat de manifest la Conferència de Rectors, CRUE, al seu informe *La universitat espanyola en xifres 2015-2016*, que dona suport a la seva denúncia sobre la política de beques actual amb dades: més de 70.000 alumnes d'ensenyaments de grau per curs acadèmic han vist alterades les seves expectatives d'accés als ajuts.

Els rectors han destacat la "brusca caiguda en la capacitat econòmica dels beneficiaris" de les beques. L'últim trienni els alumnes han vist com les seves dotacions es reduïen fins a valors del 2006-2007, ja que el finançament mitjà dels becaris ha passat dels 3.256 euros del curs 2012-2013 als 2.649 euros del curs 2015-2016 (uns 600 euros menys),

i la dotació dels becaris del 2011 al 2015 ha baixat un 24,21%. Per als becaris amb menys capacitat econòmica, la reforma de Wert ha reduït a menys de la meitat l'import de l'ajuda concedida. Al contrari, les famílies fan més esforç per pagar la universitat, sobretot en determinades comunitats, mentre que l'Estat s'estalvia uns 70 milions d'euros anuals en

La quantia de les beques que perceben els universitaris va caure una mica més d'un 24% entre el 2011 i el 2015

el capítol d'ajuts a la universitat.

Davant aquesta situació, els rectors demanen que es reformi el sistema de beques, que es revisin les condicions imposades per sol·licitar les ajudes i que s'elevin a l'alça les quanties econòmiques d'aquestes últimes, que en aquest moment se situen en quantitats similars a les de fa deu anys, quan Espanya vivia un període de vaques grasses i amb uns preus públics universitaris clarament inferiors als actuals.

El capítol "Preus i ajuts a l'estudi universitari" de l'informe no deixa lloc per a cap dubte: la reforma feta en matèria d'ajuda universitària augmenta la desigualtat i fa miques el dogma d'igualtat d'oportunitats, malgrat l'increment de be-

El rector de Lleida, candidat a president

La Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE) elegirà l'11 d'octubre en la seva assemblea general Roberto Fernández, actual rector de la Universitat de Lleida, per dirigir aquest organisme que representa la pràctica totalitat de campus públics i privats espanyols (60 i 26, respectivament) durant els dos pròxims anys. Així ho va assegurar ahir el president actual, Segundo Píriz, que va afirmar que, en el context del desafiament independentista, el nomenament d'un president català contribueix a "normalitzar" la situació i "va en la via de la integració". "Necessitem la feina i l'ajuda de tots per continuar avançant –va dir. Que un representant d'una universitat catalana sigui escollit pels seus companys rectors i rectores de les universitats públiques i privades espanyoles va en la línia del diàleg i la integració", va asseverar. L'actual dirigent de la CRUE va recordar que "totes les universitats catalanes estan a favor de la taula de diàleg", "un diàleg dins de la llei", en la crisi política catalana, i va insistir en el contingut del comunicat de la CRUE del passat 25 de setembre. El rector de Lleida és a més el vicepresident primer d'aquesta institució i l'únic que s'ha presentat per substituir-lo.

Imatge d'arxiu d'una de les proves de selectivitat a Barcelona

caris (del 18% al 21%). Segons aquest estudi, el curs 2016-2017 Espanya continuava mantenint un dels nivells de preus públics universitaris més elevats de la Unió Europea, que segueix la filosofia de taxes de matrícula molt baixes o gratuïtes. Només Irlanda, el Regne Unit, Holanda i Itàlia tenen els preus públics del grau més elevats que Espanya.

La CRUE assenyala que el curs acadèmic 2016-2017 els preus dels ensenyaments de grau s'han mantingut pràcticament inalterables a la pràctica totalitat de les comunitats, malgrat que a les dues comunitats amb preus més elevats hi ha registrats notables descensos: Catalunya (25%) i Madrid (5%). Els preus dels màsters habilitants també han registrat descensos a Castella-la Manxa (43%) i Madrid (10%). Entre els cursos 2008-2009 i 2016-2017 totes les comunitats han incrementat els preus: Galícia, amb la menor intensitat, amb un 5,1%, i València i Catalunya, amb un 94%.

Quant a l'esforç que suposa per a les famílies el pagament dels preus públics universitaris sobre la ca-

pacitat de renda en cada comunitat, s'observen esforços que no tenen proporcionalitat amb els nivells de renda per càpita. Així, Castella-la Manxa encapçala el nivell d'esforç amb un 6,23% sobre la seva renda per càpita, i a l'extrem oposat Galícia només requereix un esforç d'un 2,75%. "L'equitat que s'ha de donar en l'accés a un servei educatiu públic i finançat majoritàriament amb recursos fiscals demana actuacions que correguin aquestes diferències que posen en qüestió el principi d'igualtat d'oportunitats", assenyala l'informe de la CRUE.

Amb referència a les universitats públiques presencials, les modificacions introduïdes en l'àmbit acadèmic han suposat "un estrenyiment de l'univers potencial

La CRUE veu més desigualtat i menys igualtat d'oportunitats en l'accés a la prestació

d'alumnes universitaris" que poden accedir a les beques. "En els anys d'aplicació dels nous criteris acadèmics, més de 70.000 alumnes d'ensenyaments de grau per curs acadèmic han vist alterades les seves expectatives d'accés als ajuts".

L'estretor del nou model per a l'accés a beca ha suposat una "exclusió discrecional de col·lectius" als quals, tot i que es poden matricular en estudis universitaris, se'ls nega totalment o parcialment la possibilitat de sol·licitar ajuts econòmics, perquè es demana una nota determinada, assenyalen els rectors.

"Aquesta modificació d'índole acadèmic està afavorint la precarització de l'estatus de becari, que, davant la insuficiència econòmica, necessàriament ha de er activitats laborals esporàdiques que limiten el temps per a l'estudi i que probablement tindran conseqüències en els seus resultats acadèmics i en les possibilitats de renovació de la seva condició de becari, que, en última instància, pot determinar la seva continuïtat en els estudis universitaris", indica l'informe

